

Model evenementenbeleid

Advies ten aanzien van alcoholpreventiebeleid jongeren tijdens evenementen

Maart 2010

Contactpersoon:

Tinus Kanters,
projectgroep evenementenbeleid namens gemeente Eindhoven,
telefoon (040) 238 25 31,
e-mail m.kanters@eindhoven.nl

Inleiding

Overmatig alcoholgebruik en alcoholgebruik op jonge leeftijd is zowel op korte als lange termijn schadelijk voor het lichaam. Zo vertonen jongeren onder invloed van alcohol eerder risicovol seksueel en agressief gedrag. En ze lopen kans op hersenbeschadiging.

Om alcohol minder gemakkelijk beschikbaar te stellen voor jongeren en overmatig alcoholgebruik te ontmoedigen, zet het project 'Laat je niet flessen!' diverse activiteiten uit.

De afgelopen maanden heeft een aparte projectgroep, de projectgroep Evenementenbeleid, zich gebogen over de vraag hoe gemeenten evenementenorganisaties kunnen ondersteunen om overmatig alcoholgebruik en alcoholgebruik door jongeren (16-) zoveel als mogelijk te voorkomen tijdens evenementen.

Deze projectgroep is samengesteld in opdracht van de werkgroep Beleid en Regelgeving van het project 'Laat je niet flessen!'. De werkgroep Beleid en Regelgeving heeft als primaire taak het bevorderen en het ontwikkelen van een doelgericht en effectief intergemeentelijk alcoholbeleid.

Leeswijzer

Eerst leest u meer over de samenstelling en opdracht van de projectgroep Evenementenbeleid, en hoe de projectgroep deze opdracht heeft aangepakt. Daarna treft u het advies aan van de projectgroep.

Aanpak

In de projectgroep Evenementenbeleid zijn de volgende organisaties vertegenwoordigd:

- ◆ Gemeente Eindhoven (Tinus Kanters)
- ◆ Gemeente Veldhoven (Judith Strijbos)
- ◆ Novadic-Kentron (Danielle van Pareren)
- ◆ Politie Brabant Zuid-Oost (Andries de Vries)
- ◆ Voedsel- en Warenautoriteit (Harm Reker)

De projectgroep heeft zich tot doel gesteld om langs de drie pijlers van 'Laat je niet flessen!' – voorlichting, regelgeving, handhaving – een advies op te stellen voor alcoholpreventiebeleid voor evenementen.

De projectgroep heeft er bewust voor gekozen om samen met evenementenorganisaties aan de slag te gaan om te bedenken welke maatregelen in de praktijk toe te passen zijn en van welke maatregelen verwacht zou kunnen worden dat ze effectief zijn. Deze werkwijze had direct de voorkeur, omdat het uiteindelijk de evenementenorganisaties zelf zijn die het moeten doen.

Op basis hiervan heeft de projectgroep zich vervolgens de vraag gesteld met welke evenementen in gesprek gegaan kan worden over maatregelen om (overmatig) alcoholgebruik te ontmoedigen en te voorkomen. Voor zichzelf heeft de projectgroep drie evenementen in de regio Zuidoost-Brabant geselecteerd. De keuze voor deze evenementen is met name gelegen in het feit dat de evenementen op bepaalde essentiële punten verschillen, zoals verschillen in onder andere de doelgroep van het evenement, de organisatie van het evenement (door vrijwilligers vs. door professionals), het karakter van het evenement (openbaar vs. besloten) en de mate waarin de evenementenorganisatie voorgaande jaren al bezig is geweest met

maatregelen op het vlak van alcoholpreventie. Alle drie de evenementen hebben positief gereageerd op het verzoek van de projectgroep om mee te werken aan alcoholbeleid voor evenementen. Het gaat daarbij om:

- ◆ Park Hilaria (Eindhoven), omdat dit kermis-evenement een hele grote doelgroep aanspreekt en bereikt. Het evenement heeft een openbaar karakter. Er vindt geen entreecontrole op leeftijd plaats. Het horecagedeelte van dit evenement wordt uitbesteed aan professionele horeca-exploitanten.
- ◆ Impact (Helmond), omdat dit dance-evenement een wat oudere doelgroep (16+, gemiddelde leeftijd 16-24 jaar) aanspreekt en waarbij een deel van het evenement besloten is (tent). Alle nevenactiviteiten rondom het evenement zijn openbaar toegankelijk en door allerlei leeftijden van jong tot oud bezocht.
- ◆ Nubux (Reusel-De Mierden), omdat dit pop/rock-evenement volledig door vrijwilligers wordt georganiseerd en uitgevoerd. Het evenement spreekt allerlei leeftijden aan; men heeft een geldig entreebewijs nodig. De organisatie is al langer bezig om overmatig alcoholgebruik te ontmoedigen.

De projectgroep heeft ook nog gekeken of er sportevenement benaderd zou kunnen worden, maar dat is uiteindelijk niet gelukt.

Als eerste stap in de ontwikkeling van alcoholbeleid voor evenementen heeft de projectgroep een voorgesprek gehouden met vertegenwoordigers van de drie evenementen. De evenementen hebben hierbij als klankbordgroep gefungeerd voor een aantal alcoholmaatregelen die de projectgroep nodig acht voor evenementen. De tweede stap hield in dat de leden van de projectgroep naar de evenementen toe zijn gegaan, om te kijken op welke wijze de maatregelen toegepast werden en wat het effect hiervan was ten aanzien van alcoholpreventiebeleid. De derde en laatste stap bestond uit een gezamenlijk evaluatiegesprek tussen de projectgroep en vertegenwoordigers namens de drie evenementen. Doel van dit gesprek was om de maatregelen te evalueren, en draagvlak te krijgen voor zelfregulering en voor de alcoholmaatregelen zodat die daarmee opgenomen kunnen worden in een handreiking (brochure) voor evenementenorganisaties.

De projectgroep is van mening dat deze aanpak, namelijk het optrekken met evenementenorganisaties vanuit de praktijk, een geslaagde manier is geweest om de opdracht zoals die aan de projectgroep is gegeven, uit te werken in bijgaand advies aan gemeenten.

Het is aan gemeenten om dit model evenementenbeleid te vertalen naar eigen beleid (bijvoorbeeld in evenementen- en horecabeleid en in daarmee samenhangende voorwaarden waaronder de vergunning verleend wordt).

Advies

Het advies valt uiteen in vier deeladviezen voor gemeenten ten aanzien van alcoholpreventiebeleid voor jongeren tijdens evenementen, opdat evenementen gezond en veilig verlopen:

Deeladvies I:

Pas het aanvraagformulier voor een evenementenvergunning zodanig aan dat van te voren duidelijk is welk alcoholbeleid gehanteerd wordt tijdens het evenement.

Toelichting:

Geadviseerd wordt aan gemeenten om in het aanvraagformulier voor een evenementenvergunning ook vraagstellingen op te nemen over alcoholbeleid tijdens het evenement, onder verwijzing naar de brochure met daarin een handreiking aan een set van maatregelen (zie deeladvies II).

Hieronder is een aantal relevante vraagstellingen en een opmerking opgenomen. Vanuit het project 'Laat je niet flessen!' wordt geadviseerd aan gemeenten om deze op te nemen in hun aanvraagformulier voor een evenementenvergunning, voor zover die er nog niet in opgenomen staan.

- ◆ Wordt er op het evenement zwakalcoholische drank verkocht of weggegeven? (ja/nee)
- ◆ Indien ja: Welke maatregelen neemt u om alcoholgebruik onder de 16 jaar te voorkomen? Zie hiervoor bijgaande handreiking alcoholbeleid evenementen.
- ◆ Op welke wijze wordt dit aan bezoekers jonger dan 16 jaar kenbaar gemaakt?
- ◆ Welke maatregelen neemt u om alcoholmisbruik/overmatig alcoholgebruik door bezoekers van 16 jaar en ouder te voorkomen?
- ◆ Op welke wijze wordt dit aan bezoekers van 16 jaar en ouder kenbaar gemaakt?

Indien uit het aanvraagformulier blijkt dat er onvoldoende maatregelen getroffen worden om alcoholgebruik op jonge leeftijd en overmatig alcoholgebruik tegen te gaan, dan kan de gemeente overwegen om geen vergunning te verlenen.

Als blijkt dat het evenement een grote jeugdige doelgroep zal gaan trekken, dan dient de gemeente dit door te geven aan de Voedsel- en Warenautoriteit (VWA), e-mail harm.reker@vwa.nl.

Deeladvies II:

Reik evenementenorganisaties de handreiking alcoholmaatregelen uit en ga daarover met elkaar in gesprek.

Toelichting:

Vanuit 'Laat je niet flessen!' wordt geadviseerd aan gemeenten om organisaties die bij de gemeente een vergunning aanvragen voor het organiseren van een evenement (of een melding doen van hun evenement waarvoor geen vergunning nodig is), een handreiking mee te geven bij het aanvraagformulier. In deze handreiking, een brochure, vinden evenementenorganisatoren maatregelen terug die zij kunnen toepassen om overmatig alcoholgebruik en alcoholgebruik onder de 16 te voorkomen. De genoemde maatregelen in de brochure zijn ter ondersteuning van het alcoholbeleid tijdens evenementen. In bijlage 1 is de platte tekst opgenomen voor de brochure.

Geadviseerd wordt om carnaval lokaal mee te nemen als onderdeel van het evenementenbeleid. Het zou goed zijn om organisaties die carnavalsactiviteiten organiseren deze handreiking ook aan te bieden.

Deze brochure is digitaal beschikbaar via de website van 'Laat je niet flessen!' (www.ljnf.nl). Gemeenten kunnen het gedownloade materiaal (laten) drukken of het op andere wijze (digitaal) verspreiden naar evenementenorganisaties.

Reik de handreiking niet alleen uit, maar ga ook tijdig met de aanvrager in gesprek als uit het aanvraagformulier blijkt dat de doelgroep (jongeren tot 24 jaar) op het evenement verwacht wordt en er (zwak)alcoholhoudende drank geschonken gaat worden. In dit gesprek bekijken gemeente en evenementenorganisaties samen welke maatregelen van de handreiking toegepast zouden kunnen worden. De rol van de gemeente in deze is stimulerend en adviserend. Wijs de evenementenorganisaties daarbij op de voordelen van het inzetten van de maatregelen (bijvoorbeeld: ouders zijn positief over het evenement omdat ze met een gerust hart hun kinderen er naar toe kunnen laten gaan gezien de maatregelen die getroffen worden; De kans op boetes en andere handhavingmaatregelen neemt af; Het evenement verloopt veiliger bij het inzetten van preventief alcoholbeleid).

Deeladvies III:

Maak gebruik van de mogelijkheid om door de projectgroep evenementenbeleid begeleid te worden bij de implementatie van de handreiking alcoholmaatregelen evenementen.

Toelichting:

De projectgroep Evenementenbeleid wordt in stand gehouden in dezelfde samenstelling zoals de projectgroep begonnen is. De 'nieuwe' functie van de projectgroep bestaat uit het begeleiden van primair gemeenten bij het implementeren van de handreiking alcoholmaatregelen voor evenementen. Doelgroep van de projectgroep zijn gemeenten en niet zo zeer evenementenorganisaties, omdat er nieuwe taken in het kader van de Drank- en Horecawet op gemeenten af komen. Het aanbod van de projectgroep om gemeenten te begeleiden, kan beschouwd worden als de voorbereidingsfase op de uitvoering van deze nieuwe taken.

In dit kader adviseert de projectgroep gemeenten om budget te reserveren om evenementenorganisaties te subsidiëren in de kosten die zij maken als zij bepaalde maatregelen uit de handreiking inzetten (niet alle maatregelen kosten overigens geld). Het gaat dus om een tegemoetkoming van gemeenten in de kosten met betrekking tot alcoholmaatregelen waarvan de kosten door evenementenorganisaties zelf gedragen worden. De hoogte van het te reserveren bedrag is geheel afhankelijk van de lokale situatie. Om die reden geeft de projectgroep in dit model hier geen advies over af.

Overweegt een gemeente om zich te laten begeleiden, dan kan contact opgenomen worden met Tinus Kanters van de projectgroep Evenementenbeleid. Bereikbaar via gemeente Eindhoven, telefoon (040) 238 25 31, e-mail m.kanters@eindhoven.nl

De projectgroep biedt uitsluitend begeleiding aan gemeenten daar waar het gaat om evenementen waar jongeren in de leeftijd tot en met 24 jaar een belangrijke doelgroep zijn. De begeleiding bestaat uit een eenmalig adviesgesprek van maximaal 1,5 uur met een vertegenwoordiger van de projectgroep. De locatie waar het adviesgesprek plaatsvindt wordt in onderling overleg bepaald. De gemeenten bepalen verder zelf welke interne afdelingen bij dit adviesgesprek betrokken worden. Na dit adviesgesprek is het de bedoeling dat de gemeenten vervolgens het gesprek aangaan met evenementenorganisaties. Voor gemeenten zijn er geen kosten verbonden aan het adviesgesprek.

Deeladvies IV:**Verder onderzoek nodig naar het huidige beleid tijdens carnaval.****Toelichting:**

Het verdient aanbeveling om carnaval mee te nemen als onderdeel van lokaal evenementenbeleid. In die zin is het wenselijk om ook evenementenorganisatoren van carnavalsactiviteiten te ondersteunen bij preventief alcoholbeleid. De handreiking met alcoholmaatregelen kan hiervoor gebruikt worden door deze als gemeente actief onder de aandacht te brengen van carnavalsverenigingen.

Tot slot

Daarnaast wordt binnen het project 'Laat je niet flessen!' het advies van de projectgroep overgenomen om een nulmeting te houden naar het huidige beleid tijdens carnaval in de gemeenten in Zuidoost-Brabant. Er is nu namelijk nog weinig bekend over het alcoholpreventiebeleid van gemeenten tijdens carnaval. Als uit dit onderzoek goede voorbeelden (bijvoorbeeld specifiek tienercarnaval met duidelijke huisregels onder andere over alcoholgebruik en te nemen maatregelen als er sprake is van alcoholmisbruik) naar voren komen, dan kunnen deze toegevoegd worden aan het model evenementenbeleid, zodat de overige regiogemeenten hiermee hun carnavalsbeleid ten aanzien van alcohol en jongeren kunnen verbeteren.

Bijlage 1

Brochure.

Vanuit het project 'Laat je niet flessen!' is een brochure ontwikkeld; Handreiking alcoholmaatregelen voor evenementenorganisaties. Iedere gemeente binnen de regio zal een aantal brochures toegestuurd krijgen. Deze brochures zijn bij te bestellen bij Linda Scheepers, communicatie-adviseur van 'Laat je niet flessen!'. Email:

l.scheepers@sre.nl. Telefoon: 040-2594521.

De tekst van de brochure is vindt u hieronder:

Handreiking alcoholmaatregelen voor evenementenorganisaties

Overmatig alcoholgebruik en alcoholgebruik op jonge leeftijd is zowel op korte als lange termijn schadelijk voor het lichaam. Zo vertonen jongeren onder invloed van alcohol eerder risicovol seksueel en agressief gedrag. En ze lopen kans op hersenbeschadiging.

Om alcohol minder gemakkelijk beschikbaar te maken voor jongeren onder de 16 en verantwoord alcoholgebruik te stimuleren zet het project 'Laat je niet flessen!' diverse activiteiten uit. Eén van deze activiteiten betreft deze handreiking alcoholmaatregelen evenementenorganisaties van bijvoorbeeld festivals, dance party's, sport- en carnavalevenementen.

In deze handreiking vindt u maatregelen die u als organisator van een evenement kunt toe passen om verantwoord alcoholgebruik te stimuleren en alcoholgebruik onder de 16 te voorkomen. De genoemde maatregelen zijn ter ondersteuning van het alcoholbeleid tijdens uw evenement.

*Maatregelen die getroffen kunnen worden **voorafgaand aan het evenement:***

- ◆ Maak duidelijke afspraken wat er gedaan wordt bij openbaar dronkenschap of dronkenschap onder jongeren (vb.: weigering toegang, weigering alcoholhoudende drank, verwijdering van het evenement, contact opnemen met de ouders, doorverwijzing naar poli Alcohol en Jeugd van het ziekenhuis). Maak tevens duidelijke afspraken over bij welke kenmerken iemand alcoholhoudende drank geweigerd wordt aan de bar (het doorschenken aan dronken bezoekers is immers bij wet verboden).
- ◆ Communiceer vooraf over het geldende alcoholbeleid op het evenement (vb.: in persberichten, bij aankondigingen van het evenement, op flyers, op internet, aan het personeel).
- ◆ Zorg ervoor dat het horecapersoneel, de security en vrijwilligers over voldoende kennis beschikken om risico's rond alcoholgebruik goed in te schatten. Dit kan door middel van diverse cursussen en trainingen waarin horecapersoneel, security en/ of vrijwilligers geschoold kunnen worden rondom het thema alcohol en jongeren. (vb.: Instructie Verantwoord Alcoholgebruik (IVA), de training 'nee' verkopen en de cursus barcode). Meer informatie is op te vragen bij Novadic-Kentron, afdeling Preventie, Voorlichting en Advies, telefoon (076) 523 63 30.
- ◆ Spreek af dat het personeel tijdens het evenement geen alcoholhoudende drank nuttigt. Het personeel heeft een voorbeeldrol naar de bezoeker, wanneer het personeel onder invloed is bemoeilijkt dit het ingrijpen in situaties of het nee verkopen.
- ◆ Er kan voor gekozen worden alleen barmedewerkers aan te stellen die 18 jaar of ouder zijn, bij voorkeur barmedewerkers van 21 jaar en ouder. Verondersteld wordt dat barmedewerkers die minimaal 18 jaar zijn, meer overwicht) hebben op jeugdige bezoekers.
- ◆ Geef tijdens uw evenement enkele toezichthouders/ beveiligers een extra rol in het in de gaten houden of niet wordt doorgeschonken, of bezoekers niet dronken worden en of bezoekers van 16+ geen alcoholhoudende drank doorgeven aan 16-.

*Maatregelen die getroffen kunnen worden **tijdens het evenement:***

- ◆ Neem in het huisreglement regels op met betrekking tot alcohol (vb.: leeftijd, gedrag, consequenties bij het niet naleven van regels). Dit huisreglement dient zichtbaar opgehangen te worden tijdens het evenement.

- ◆ Hang bij elke bar een affiche op waarop de leeftijdsgrenzen beschreven staan voor de verkoop van alcoholhoudende dranken. Het is verplicht bij de verkooppunten van alcoholhoudende dranken een duidelijk zichtbare leeftijdswaarschuwing te hebben.
- ◆ Hang bij elke bar voor barmedewerkers op een goed zichtbare plek de 'harde' leeftijdsgrens (dag, maand, jaar) waarop nog geen alcohol verkocht mag worden aan 16-. Dit is handig om aan de hand van een leeftijdsdocument (paspoort, identiteitskaart, rijbewijs) snel en makkelijk vast te stellen of iemand oud genoeg is om alcohol te mogen kopen.
- ◆ Vanuit het project 'Laat je niet flessen!' is er divers campagnemateriaal beschikbaar wat op het evenemententerrein opgehangen kan worden. Dit is te downloaden via de website www.ljnf.nl.
- ◆ Afhankelijk van de concentratie jongeren van 16- kan ervoor gekozen worden geen alcoholhoudende dranken te schenken. Indien dit op uw evenement geen optie is kan ook gedacht worden aan het hanteren van schenktijden voor alcoholhoudende dranken waarbij rekening gehouden wordt met de aanwezigheid van een concentratie 16- doelgroep.
- ◆ Indien er een of meerdere centrale toegangspunten zijn bij het evenement kan ervoor gekozen worden hier een leeftijdscheck te hanteren. Indien er geen leeftijdsgrenzen gehanteerd worden op het terrein kan gebruik gemaakt worden van polsbandjes voor de 16+ doelgroep (dus niet voor 16-!). Hanteer bij een meerdaags evenement verschillende kleuren polsbandjes voor de verschillende dagen, en kies niet voor witte bandjes i.v.m. fraude!
- ◆ Er kan gebruik worden gemaakt van een alcoholcheck bij de toegangscontrole voor 16-. Hierbij kan gratis gebruikt worden gemaakt van blaasapparatuur beschikbaar bij de politie. Aan te vragen via Andries de Vries, politie Brabant Zuid-Oost, afdeling Jeugd, telefoon (040) 233 22 22, e-mail andries.de.vries@brabant-zo.politie.nl.
- ◆ Richt voor bezoekers chill out ruimtes in om een moment van rust te creëren. Het heeft de voorkeur dat hier ook gratis watertappunten aanwezig zijn voor de bezoekers, of een bar waar enkel non-alcoholische dranken worden geschonken. Bijvoorbeeld in de vorm van een buitenbar die op voldoende afstand staat van de drukte en het geluid.
- ◆ Wanneer er sprake is van meerdere bars op het evenemententerrein, rust deze dan niet allemaal uit met een volledig assortiment van niet en wel alcoholhoudende dranken. Zo kunnen er ook bars ingericht worden met enkel niet-alcoholhoudende dranken.
- ◆ Stel een goede alcoholvrije drankenkaart op, met voldoende keuze, zodat bezoekers een volledig overzicht hebben van het totale aanbod non-alcoholische dranken en maak hier actief reclame/promotie voor. Ook kan een goedkoper prijsbeleid voor niet-alcoholhoudende dranken gehanteerd worden.
- ◆ Van happy hours is bekend dat in een korte tijd veel alcohol gedronken wordt, ten behoeve van alcoholmatiging is het dan ook af te raden happy hours te organiseren tijdens het evenement.
- ◆ Door de afdeling Preventie, Voorlichting en Advies van Novadic-Kentron zijn diverse activiteiten ontwikkeld die ingezet kunnen worden tijdens een evenement om bezoekers te informeren over de risico's van (overmatig) alcoholgebruik. Hierbij kan gedacht worden aan de inzet van peers (voorlichting voor jongeren, door jongeren), de 'drunkexperience' (door middel van een bril jongeren de risico's van dronkenschap laten ervaren) of de inzet van de informatiebus. Meer informatie kan opgevraagd worden via telefoonnummer (076) 523 63 30 of op www.novadic-kentron.nl.

*Maatregelen die getroffen kunnen worden **bij de afsluiting van het evenement:***

- ◆ Kondig tijdig aan wanneer de bar sluit. Indien gebruik wordt gemaakt van bonnen, sluit dan het verkooppunt voor de bonnen eerder dan de sluitingstijd van de bar.
- ◆ Evalueer de ingezette alcoholmaatregelen als onderdeel van de totale evaluatie van het evenement. Om te kijken in hoeverre deze maatregelen hebben bijgedragen aan het alcoholmatigingsbeleid en om het alcoholbeleid/huisreglement eventueel te verbeteren voor de volgende editie van het evenement. Stuur de evaluatie op naar de gemeente die de vergunning heeft verleend, zodat ook andere organisatoren kunnen profiteren van uw ervaringen op dit gebied.